

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Evangelistarivm M. Maruli Spalaten. opus vere
euangelicum, sub fidei, spei & charitatis titulis in septem
libros partitum**

Marulić, Marko

Coloniæ, 1532

VD16 M 1298

Quod sapientia donum dei sit, & vera sapientia Christum imitari. cap. 5.

urn:nbn:de:hbz:466:1-35578

malo declinet. Dabit itaque operam ut disciplinis istruatur, quæ natuā suam pficiat, ne ignarus rerū erret, nec pro bono accipiat malum, & bonum pro malo: ac dum sapienter se facere putat, insipientiæ arguatur, Nam licet affectionem boni habeamus a natura, non tamen & scientiam quæ efficit sapientem. Inter doctum autem & indoctum multa distantia existat necesse est, quanta vtī que inter scire & nescire. Quorum alterum Salomon luci, alterum tenebris comparat, dicens: Vidi quia tantu præcederet sapientia stultitiam, quantum differt lux a tenebris. Et sapientis (inquit) oculi in capite eius, stultus in tenebris ambulat. Illius oculi in capite sunt, qui altioris sapientiæ circumspectu regit vitam, mores componit: & qui sit cuiusq; rei exitus, diligenter perpendit: q; sua intersunt, nouit, & illa tractat, illa meditatur: quæ vero a se aliena iudicat, ab iis abstinet, naturā hominis finemq; considerat, seque ad immortalitatem natum intelligit, & caduca bona contemnit, dum æterna obrinere festinat. Itaq; cælo æquatur, & terra superior est animus sapientis, in contemplatione diuinorū assiduus, hūanaq; trascēdens, nihil aliū illi curæ est, nisi vt deo placeat, quicquid agit, ad hunc vnum finem dirigit, vt deo frui possit.

¶ Quod sapientia donum dei sit, & vera sapiētia Chrm imitari. Cap. V.

Porro talia scire atque ita sese gerere, ne quis industriæ suæ arroget, sed donum dei esse agnoscat, scriptum est, Dominus dat sapientiam, & ex ore eius prudentia & scientia. Et iterum, Omnis sapientia a domino deo est, & cum illo fuit semp, & est ante æuū. Ipse omnium conditor deus, cum hominem in lucē produxisset, sapientiæ capacem fecit præ cæteris animanti bus, vt autorem suum intelligeret, intelligendo amaret, amādo possideret, possidendo perpetuo beatus cēt. Quam quidem sapientiam vt concipere & tenere possimus, non solum discendi studio incubere, sed etiā votis prectionibusq; poscere debemus, cum Iacobus Apo-

Prou. 2.
Eccle. 1.

Marci Maruli.

196.

Iacob. 1.

Tob. 32.

Eccle. 1.

Eccle. 43.

Sapien. 1.

Matth. 13.

folus dicat: Si quis vestrum in dicit sapientia, postulet a deo, qui dat omnibus affluenter, & non impropperat, & dabitur ei. In Job quoque legimus, Inspiratio omnipotentis dat intelligentiam. Ceterum vas mundum sit oportet, in quo diuinæ sapientiæ thesaurus recondi debet. Vnde dicitur: Fili, concupiscens sapientiam, conserva iustitiam, & deus præberet illam tibi. Item: Omnia (inquit) dominus fecit, & pie agentibus dedit sapientiam. Quomodo enim illic potest infundi cælestis dominii, vñ electi prius & exterminati non fuerint terreni affectus? Duo contraria simul manere nequeunt. Quæ enim societas luci cum tenebris? Christo cum Belial? Ideo est scriptum: In malevolam animam non intrabit sapientia, nec habitabit in copore subdito peccatis. Cur enim principium sapientiæ timor domini dicit, nisi quis qui deum timet, se a delictis continet, & innocentem vivere studet, ne creatorem suum offendat? Ab hoc principio proficere incipimus, & addito discendi labore sapientiam in mysterio absconditam, & credulitas tantum humilibusque revelatam, ex diuinis voluminibus haurimus. Hanc si alibi quæsieris, nusquam inuenies. Latuit philosophos, ignota fuit omnibus gentilium sapientibus, tradita aurem prophetis Christique discipulis. Vnde ait: Vobis datum est nosse mysterium regni dei, illis autem incredulis videlicet & humana tantum scientia nitentibus non est datum. In sanctis ergo scripturis q̄re tibi dei sapientiæ, & verbi dei scientiam, & quære mente pura cordeque fidei, atque arridenti descendи desiderio, vt quod cupieris, assenti merearis. Dei autem sapientia & dei virtus, Christus est. Hunc scutare in veteribus celatum scripturis in nouis manifestum, in utrisque admirabilem atque adorandum, summi boni doctorem ac largitorem. boni inquam, quod tota gentilitatis academia semper p̄gsumuit, & nunquam potuit inuenire. Neque enim fas erat, vt tantæ rei, qua nihil homine maius potest contingere, aliud esset cognoscendæ monstrator, quam qui esset fruendæ donator atque autor. Minus dignitatis habitura erat nostra religio, si alio quam deo institutorum

præceptoreque gauderet. Ipse debuit perfectæ beatitatis iter ostendere, qui ipse esset perfectissimus omniū felicissimusque, vt soli gratiæ agantur habeanturque tā pro doctrina adipiscendæ salutis, quam p̄ adeptæ benefic̄. Hanc autem probatissimæ saluberrimæque disciplinæ sapientiam, cum deus in mysterio velatam daret, per seruos exhibuit. Sed cum reuelatam tribueret per filium vulgauit: Tunc in nubis aut ignis figura ap̄ parens deus cum hominibus est locutus, postea vero deus homo factus, cum hominibus conuersari, & præsens ipse cū iisdem colloqui voluit, vt legis & euangelij distantiam cognosceremus. In illa futuri signa sunt in hoc eorum euentus: in illa vmbrae, in hoc veritas; in illa seruitus, in hoc libertas; in illa promissio, in hoc promissionis impletio atque gratia: in utroque autem bene beateq; viuēdi præcepta, plenius tñ exactiusq; in euangelio quam in lege, quia legis mediator Moyses, euangelij Christus, p̄ quē redempti ac saluatoris sumus. Hunc si sequi volumus, & sanctissimis eius institutio-
nib⁹ inhærere, yē sapiētes vereq; b̄ti crīm⁹, & iā nō ter
reni sed cælestes. Audiamus qd sup̄ hac re Apost. dicat:
Iudæi (ingt) signa petūt, & Græci sapientiā querunt,
nos aut em prædicamus Christum crucifixum, Iudæis
quidem scandalum, gentibus autem stultitiam, ipsis au-
tem vocatis Iudæis atque Græcis Christum dei virtu-
tem & dei sapientiam, quia quod stultum est dei, sapi-
entius est hominibus, & quod infirmum est dei, fortius
est hominibus. In his ergo scripturis, quas gentilitas
deridet, & hæreticorum prauitas impugnat, discenda
sapientia est. Quia quod hi infirmum arguunt, fortius
est om̄i humana virtute, & quod illi stultum existimat
sapientius est omni mudanæ philosophiæ traditione.
Stulta (inquit) mundi elegit deus, vt cōfundat sapiētes, & Ibidem.
infirma mundi elegit deus, vt confundat fortia. Per pis-
catorum quippe & vulgarium hominū prædicationē
superauit philophos, & per inermes martyres, regum
imperatořq; potētiā. Quid n̄, si n̄dē ipsi qui p̄seq̄bantur

Christianos, facti sunt Christiani, & ecclesiæ propugnatores, qui ecclesiæ hostes erant. Seruire cœperunt Christo, qui Imperabant mundo. Christus igitur (ut apostolus ait) factus est nobis sapientia & iustitia & sanctifica^{tio} & redemptio, ut quemadmodum scriptum est: Qui gloriatur in domino glorietur. Quis enim hominum comparandæ veræ beatitudinis rationem potuit per se cognoscere, si hoc solius dei erat docere. cuius solius fuit ipsam beatitudinem tribuere. Quæ dei sunt, inquit, nemo cognouit, nisi spiritus dei, nos autem non spiritum huius mundi accepimus, sed spiritum qui ex deo est ut sciamus quæ a deo donata sunt nobis, quæ & loquimur, non in doctis humanæ sapientiæ verbis, sed in doctrina spiritus spiritualibus spiritualia comparantes. Denique post multa de deo salutaris sapientiæ autore dicta ait, Si quis videtur inter vos sapiens esse in hoc saeculo, stultus fiat ut sit sapiens. Sapientia enim huius mundi, stultitia est apud deum. Scriptum est enim, Comprehendam sapientes in astutia eorum. Et iterum, Dominus nouit cogitationes sapientum, quoniam vanæ sunt Vani quippe sunt, qui sanctæ trinitatis mysterium non admittunt, q[uod] veræ beatitudinis bonum non percipiunt quia sibi magis quam deo credunt. Quamobrem nobis non humana, sed diuina doctrina institutis, cum salvatore nostro dei filio deo gratiæ agendæ sunt, sic dicente: Confiteor tibi pater domine cœli & terræ, quia abscondisti hæc a sapientibus & prudentibus, & reuulasti ea paruulis. Ita pater, quoniam sic fuit placitum ante te.

Mat. 11.

Quod sola dei sapientia efficit beatos. Ca. VI.

Iacob. 5.

Et quoniam sola dei sapientia non vana, sed vera est, per quam solam patet aditus ad beatitudinem. Sapientia, inquit Iacobus apostolus, quæ defurium est. primum quidem pudica est, deinde pacifica modesta, suadibilis, bonis consulens, plena misericordia & fructibus bonis, iudicans sine simulatione. Omnes